

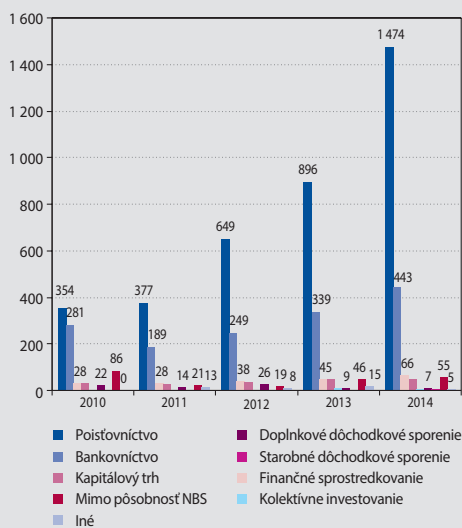
produkt ako dlhodobý a tiež si ho zamieňajú so sporením.

Najviac podaní v oblasti bankovníctva sa, obdobne ako v roku 2013, týkalo hypotekárnych úverov a iných úverov na bývanie, a to výšky odplaty za poskytované služby, účtovania poplatkov za predčasné splatenie úveru a zmeny výšky úrokovej sadzby. Pomerne značná časť podaní bola namierená voči poplatkom za vedenie bežných účtov a poplatkom účtovaným pri rušení bežných účtov vrátane sťažností na netransparentnosť tohto procesu.

Počet podaní týkajúcich sa finančného sprostredkovania sa počas rokov 2010 až 2014 výrazne nemenil, ale stále sú predmetom týchto podaní spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií finančnému spotrebiteľovi pred poskytnutím finančnej služby.

Podania klientov dohliadaných subjektov boli aj v roku 2014 zdrojom informácií o spôsobe poskytovania finančných služieb, ktorý NBS využila pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

Graf 24 Prehľad o počte podaní podľa sektorov finančného trhu (počet podaní)

Zdroj: NBS.

Prehľad o počte podaní doručených NBS za roky 2010 až 2014 je uvedený v grafe 24.

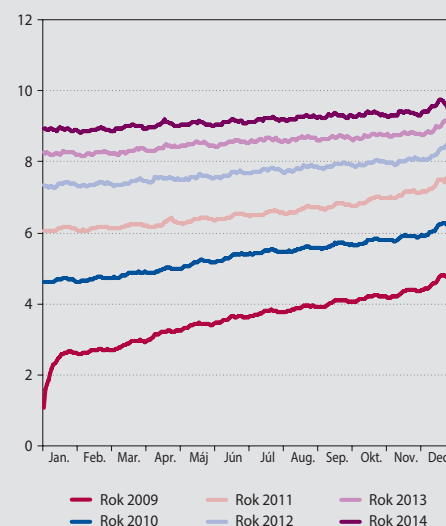
3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

3.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie¹⁶ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2014 dosiahla 9,5 mld. €, z čoho emisia eurobankoviek predstavovala 9,4 mld. €. V medziročnom porovnaní vzrástla emisia eurovej hotovosti o 6,6 % (o 589 mil. €), čo predstavuje pokles tempa jej rastu.¹⁷ Hodnota položky „obeživo“, zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystemom, k 31. decembru 2014 predstavovala približne 10,3 mld. €.¹⁸

Vývoj dennej emisie v roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi takmer rovnaký (s výnimkou obdobia duálneho obehu), s ročným posunom hodnoty približne o 0,4 až 0,8 mld. €. Maximálna hodnota emisie v roku 2014 bola dosiahnutá v predvianočnom období 22. decembra (9,7 mld. €).

Graf 25 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

¹⁶ Po vstupe do eurozóny sa v obehu v SR vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými centrálnymi bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o realnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len bankovky a mince, ktoré sama vydala a prijala z obehu. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincí do obehu a prijatých z obehu od 1. 1. 2009 do konkrétného dátumu predstavuje kumulovanú čistú emisiu.

¹⁷ V roku 2013 bol rast o 7,5 %, v roku 2012 o 12,7 %, v roku 2011 o 21,6 % a v roku 2010 o 30,8 %.

¹⁸ Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31. 12. 2014 bola 1 016,5 mld. €, náš podiel na tejto hodnote bol podľa kľúča na pridelovanie bankoviek 1,0155 %, čo je približne 10,3 mld. €.

Tabuľka 6 Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí

	Kumulovaná čistá emisia				Štruktúra v %	
	Stav k 31. 12. 2014		Rozdiel oproti 31. 12. 2013		Stav k 31. 12. 2014	
	kusy	€	kusy	€	kusy	€
500 € ES1	7 367 009	3 683 504 500,00	732 981	366 490 500,00	1,06	38,78
200 € ES1	430 127	86 025 400,00	-100 957	-20 191 400,00	0,06	0,91
100 € ES1	26 701 760	2 670 176 000,00	2 385 243	238 524 300,00	3,82	28,11
50 € ES1	38 642 808	1 932 140 400,00	-1 599 031	-79 951 550,00	5,53	20,34
20 € ES1	32 673 767	653 475 340,00	1 656 218	33 124 360,00	4,68	6,88
10 € ES1	16 737 929	167 379 290,00	-7 446 452	-74 464 520,00	2,40	1,76
10 € ES2	11 722 859	117 228 590,00	11 722 859	117 228 590,00	1,68	1,23
5 € ES1	2 220 040	11 100 200,00	-3 953 503	-19 767 515,00	0,32	0,12
5 € ES2	7 248 878	36 244 390,00	3 806 263	19 031 315,00	1,04	0,38
Bankovky spolu	143 745 177	9 357 274 110,00	7 203 621	580 024 080,00	20,59	98,51
2 €	41 008 351	82 016 702,00	3 730 785	7 461 570,00	5,87	0,86
1 €	20 902 855	20 902 855,00	-118 569	-118 569,00	2,99	0,22
50 centov	25 905 590	12 952 795,00	325 552	162 776,00	3,71	0,14
20 centov	33 093 049	6 618 609,80	93 580	18 716,00	4,74	0,07
10 centov	49 979 150	4 997 915,00	2 824 364	282 436,40	7,16	0,05
5 centov	64 724 984	3 236 249,20	4 456 165	222 808,25	9,27	0,03
2 centy	139 800 992	2 796 019,84	11 043 282	220 865,64	20,02	0,03
1 cent	178 786 116	1 787 861,16	22 420 775	224 207,75	25,61	0,02
Mince spolu	554 201 087	135 309 007,00	44 775 934	8 474 811,04	79,37	1,42
Zberateľské mince	313 462	6 318 390,00	22 278	674 900,00	0,04	0,07
Peniaze spolu	698 259 726	9 498 901 507,00	52 001 833	589 173 791,04	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

Poznámka: ES1 – eurobankovky prvej série, ES2 – eurobankovky druhej série. Postupne budú v nasledujúcich rokoch eurobankovky prvej série nahradené eurobankovkami druhej série vo vzostupnom poradí.

Kým pri hodnote emisie takmer celú emisiu predstavovali eurobankovky (98,5 %), pri množstve emitovaných eurových peňazí bol pomer opačný, eurobankovky predstavovali iba 21 % z celkového počtu a zvyšok (79 %) tvorili euromince (vrátane zberateľských euromincí).

Kumulovanú čistú emisiu k 31. decembru 2014 tvorilo viac ako 143 mil. kusov eurobankoviek a približne 555 mil. kusov euromincí vrátane zberateľských euromincí. Najviac emitovanou bola 50 € bankovka, ktorej podiel predstavoval takmer 27 % z celkového množstva emitovaných eurobankoviek. Najviac emitovanými euromincami boli euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt. Ich spoločný podiel na celkovom

množstve emitovaných euromincí tvoril viac ako polovicu (57 %) a tento podiel sa každý rok zvyšuje. Z hľadiska hodnoty však ich podiel nebol až taký podstatný (3 %).

Na základe doterajšieho vývoja emisie možno konštatovať, že NBS zaznamenáva dlhodobý trend tzv. „príjmovej“ krajiny v emisii 200 € bankovky¹⁹.

V roku 2014 pripadlo v priemere na obyvateľa SR²⁰ 25 eurobankoviek v hodnote približne 1 663 € a 97 euromincí (vrátane zberateľských euromincí) v hodnote 25 €. Priemerná hodnota kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 1 688 €.

19 Tzv. „príjmová“ krajina znamená, že NBS vydá menšie množstvo danej nominálnej hodnoty do obehu, ako ich z neho prostredníctvom bánk, resp. verejnosti prijme.

20 Počet obyvateľov SR k 30. 9. 2014 bol 5 421 034 (zdroj: ŠÚ SR). Priemerné ukazovatele sú vypočítané z priemernej emisie, ktorá v roku 2014 dosiahla hodnotu 9,2 mld. €.

Najpočetnejšou eurobankovkou bola 50 € bankovka v počte približne 7 kusov na obyvateľa. Z euromincí boli najviac zastúpené v obehu euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt. Na jedného obyvateľa pripadlo v priemere 25 kusov 2-centových a 31 kusov 1-centových mincí.

EMISIA EUROBANKOVIEK DRUHEJ SÉRIE (ES2)

Eurobankovka v nominálnej hodnote 10 € je v poradí druhou eurobankovkou zo série Európa (ES2). Do obehu bola uvedená 23. septembra 2014.

K 31. decembru 2014 dosiahla čistá kumulovaná emisia 10 € ES2 bankovky 11,7 mil. ks. Podiel kumulovanej čistej emisie 10 € ES2 na celkovej kumulovanej čistej emisii 10 € bankoviek dosiahol 41 %.

SLOVENSKE KORUNY

K 31. decembru 2014 zostalo v obehu 19,0 mil. kusov slovenských bankoviek (z toho najviac – 10,1 mil. kusov bolo 20 Sk bankoviek) a približne 933 tis. kusov slovenských pamätných mincí. Hodnota zatiaľ nevrátených slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí dosahuje približne 3,01 mld. Sk (takmer 100 mil. €). Hodnota zostávajúcich slovenských bankoviek a pamätných mincí v obehu predstavuje už iba približne 2 % z celkovej hodnoty emitovaných slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí.

Z nevrátených slovenských korún pripadli na 1 obyvateľa približne 3 kusy bankoviek v hodnote 426 Sk a slovenské pamätné mince v hodnote 129 Sk. Hodnota zostávajúcich slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí na obyvateľa predstavovala 555 Sk. Najpočetnejšou bola 20 Sk bankovka v počte takmer 2 kusy na obyvateľa.

3.2 VÝROBA EUROBANKOVIEK A EUROMINCÍ

Národná banka Slovenska v roku 2014 zabezpečila pre Eurosystem výrobu a dodanie 50,04 mil. kusov eurobankoviek druhej série v nominálnej hodnote 10 € (výroba/alokácia z roku 2013). Ich výroba bola realizovaná vo francúzskej ceninovej tlačiarňi Oberthur Fiduciaire SAS. Okrem toho zabezpečila v nemeckej ceninovej tlačiarňi Bundesdruckerei GmbH výrobu 82,08 mil. kusov 50 € bankoviek prvej série (alokácia 2014) a podieľala sa taktiež na pilotnej výrobe 50 € bankoviek druhej série v tlačiarňi Oberthur Fiduciaire SAS, ktorá nadväzuje na postupnú výrobu eurobankoviek druhej série v rámci realizácie projektu ES2.

V roku 2014 NBS zabezpečila výrobu a dodanie 26,25 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 1 cent a 5,0 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 centy. Dňa 1. apríla 2014 dala NBS do obehu aj 1,0 mil. kusov pamätných euromincí v nominálnej hodnote 2 € s tematikou 10. výročia vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

Razbu všetkých euromincí realizovala Mincovňa Kremnica, š.p., ktorá zabezpečila aj výrobu 25 tis. kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2014, určených do štyroch ročníkových súborov slovenských euromincí.

V súlade s emisným plánom pamätných a zberateľských euromincí na rok 2014 vydala NBS tri rôzne zberateľské euromince z drahých kovov, z ktorých dve boli vyrazené zo striebra a jedna zo zlata. V septembri 2014 dodala Mincovňa Kremnica do zásob NBS tiež 8 900 kusov strieborných zberateľských euromincí v nominálnej hodnote 10 € s tematikou Svetové prírodné dedičstvo –

Tabuľka 7 Zberateľské mince emitované NBS v roku 2014

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS o vydaní euromincí
		spolu	z toho proof	
10 € ¹⁾	Jozef Murgaš – 150. výročie narodenia	9 700	6 300	386/2013 Z. z.
20 € ¹⁾	Chránený areál Dubnícke bane – nálezisko opálov	8 050	5 300	87/2014 Z. z.
100 € ²⁾	Veľkomoravské knieža Rastislav	4 000	4 000	249/2014 Z. z.

Zdroj: NBS.

1) Strieborná zberateľská minca.

2) Zlatá zberateľská minca.

Karpatské bukové pralesy, s plánovanou emisiou v marci 2015. Predaj numizmatického materiálu realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

3.3 SPRACOVANIE EUROBAKOVIEK A EUROMINCÍ

V roku 2014 NBS vydala do obehu prostredníctvom šestnástich bánk a čiastočne aj verejnosti viac ako 374,3 mil. kusov eurobankoviek a z obehu prijala 367,1 mil. kusov eurobankoviek.

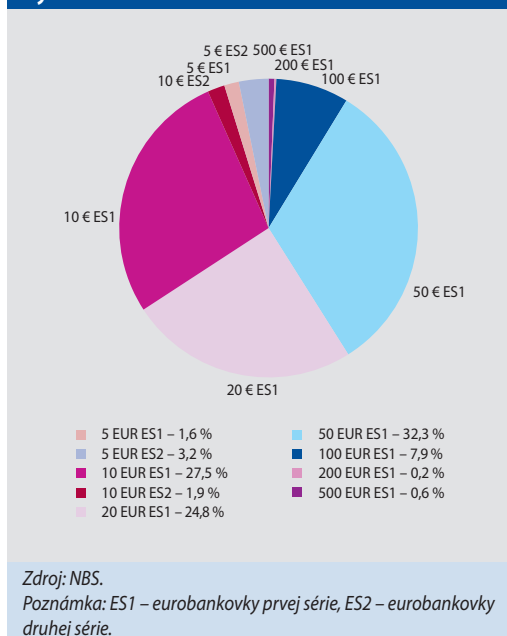
Počas roka NBS spracovala viac ako 368 mil. kusov eurobankoviek v zmysle jednotných postupov stanovených ECB pre všetky centrálné banky eurozóny. Prijaté množstvo eurobankoviek bolo približne trikrát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom emitovaných bankoviek. V praxi to znamená, že v priemere každé 4 mesiace sa skontrolujú všetky eurobankovky emitované NBS, čím sa zabezpečuje primeraná čistota peňazí v obehu, čo smeruje k zabezpečeniu integrity eura a dôvere verejnosti v eurobankovky. Spokojnosť s kvalitou eurobankoviek obiehajúcich na našom území potvrdil aj prieskum verejnej mienky, ktorý sa každoročne vykonáva v krajinách eurozóny. V prieskume približne 93 % respondentov vyjadrilo spokojnosť s kvalitou obiehajúcich eurobankoviek.

Najčastejšie spracovávanou bola eurobankovka v nominálnej hodnote 50 €, ktorá je aj najviac používanou eurobankovkou v obehu a najviac sa bankovkami tejto nominálnej hodnoty plnia bankomaty.

Pri spracovaní eurobankoviek sa vytriedilo ako neupotrebitelných a následne zničilo 51 mil. kusov eurobankoviek. V porovnaní s rokom 2013 sa počet zničených neupotrebitelných bankoviek zvýšil približne o 19 %, čo bolo vo veľkej miere spôsobené vyradovaním eurobankoviek prvej série (5 € a 10 €) po zavedení druhej série uvedených nominálnych hodnôt eurobankoviek. Vyššie množstvo vytriedených eurobankoviek sa premietlo i v raste priemernej miery vytriedenia eurobankoviek, ktorá medziročne vzrástla o 1,4 percentuálneho bodu na 14,0 %.

V roku 2014 bolo vydaných do obehu viac ako 331 mil. kusov euromincí a z ich obehu bolo

Graf 26 Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2014

prijatých viac ako 286 mil. kusov. Prijaté mince boli spracované na automatických mincových linkách, pričom sa skontrolovala ich pravosť a upotrebitelnosť. Vzhľadom na vyššiu životnosť euromincí sa pri spracovaní 286,6 mil. kusov mincí vytriedilo ako neupotrebitelných len 469 tis. kusov euromincí. Z hľadiska štruktúry spracovávaných euromincí neboli medzi euromincami jednotlivých nominálnych hodnôt výrazné rozdiely.

Okrem NBS spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj banky, resp. ďalší spracovatelia eurových peňazí, ktorým NBS udelila súhlas na ich spracovanie. Činnosť týchto spracovateľov eurovej hotovosti podlieha pravidelnej kontrole NBS.

3.4 FALZIFIKÁTY BANKOVIEK A MINCÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SR

V roku 2014 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 6 425 falzifikátov bankoviek a mincí. Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo 3 701 bankoviek a 2 724 mincí. Najvyšší podiel zo všetkých falzifikátov zadržaných v roku 2014 mali falzifikáty eurobankoviek a euromincí (96,3 %). Výrazný rozdiel v počte falzifikátov zadržaných v roku 2014 (6 425 kusov) a 2013

Tabuľka 8 Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v SR (kusy)

Rok	EUR	SKK ¹⁾	Ostatné	Spolu
2010	2 837	14	83	2 934
2011	7 888	15	64	7 967
2012	4 451	22	65	4 538
2013	35 202	19	67	35 288
2014	6 190	21	214	6 425

Zdroj: NBS.

1) SKK – slovenská koruna.

(35 288 kusov) spôsobil prípad, v rámci ktorého orgány činné v trestnom konaní odhalili pred uvedením do peňažného obehu 26 735 kusov falzifikátov mincí nominálnej hodnoty 2 € (v roku 2013).

V peňažnom obehu bolo zadržaných 4 913 falzifikátov (76,5 %). Najviac falzifikátov zadržali v Nitrianskom kraji (27,2 %) a v Bratislavskom kraji (26,8 %). Najmenej falzifikátov s podielom 2,1 % bolo zadržaných v Trenčianskom kraji.

Takmer jednu pätinu (18,2 %) z falzifikátov zadržaných v roku 2014 zachytila NBS. Väčšinu z nich tvorili falzifikáty mincí. Banky pôsobiace na slovenskom trhu odhalili 42,7 % falzifikátov. Takmer jednu tretinu (30,1 %) zadržala polícia, 9 % odhalili spracovatelia peňazí a zvyšnú časť nebankové subjekty.

V roku 2014 mierne stúpla kvalita vyhotovenia zadržaných falzifikátov, najmä falzifikátov eurobankoviek a euromincí. Počet zadržaných falzifikátov v obehu, ako aj technická úroveň ich vyhotovenia však nepredstavovali vážnejšie riziko pre bezpečnosť a plynulosť hotovostného peňažného obehu v Slovenskej republike.

FALZIFIKÁTY EUR

V roku 2014 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 6 190 kusov falzifikátov eurových platidiel v nominálnej hodnote 77 848,50 €.

Z toho bolo 3 466 falzifikátov eurobankoviek, pričom v peňažnom obehu v SR ich bolo zadržaných 2 071 (59,8 %). V roku 2014 tvorili najvyšší podiel falzifikáty 500 € (37,1 %), z ktorých prevažná časť bola odhalená pred ich uvedením do obehu. Medzi najpočetnejšie falzifikáty patrili tiež nominálne hodnoty 50 € (30 %) a 100 € (17,4 %).

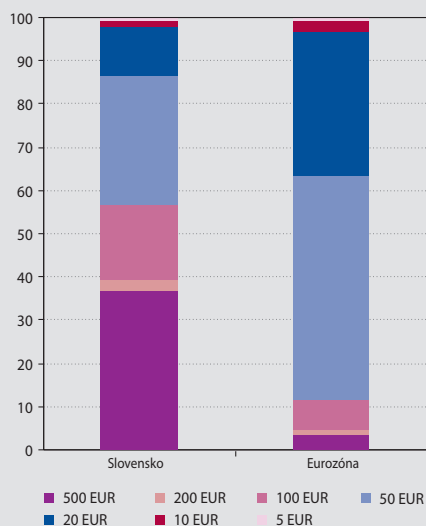
V roku 2014 bolo na území Slovenska zadržaných v hotovostnom peňažnom obehu 2 724 kusov falzifikátov eurových mincí. To predstavuje v porovnaní s rokom 2013 pokles o 53 %. Najčastejšie falšované boli mince nominálnej hodnoty 2 € a ich podiel predstavuje 74,8 %. Podiel falzifikátov v porovnaní s celkovým počtom eurových mincí v obehu je veľmi nízky.

Falzifikáty eurových platidiel zadržaných v roku 2014 v Slovenskej republike predstavovali len 0,35 % z celkového počtu falzifikátov zadržaných v roku 2014 v eurozóne. Ich podiel na

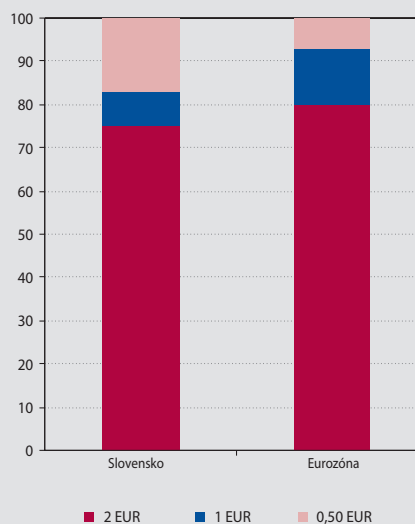
Tabuľka 9 Počet falzifikátov eur v SR (kusy)

Rok	Nominálna hodnota falzifikátov eurobankoviek a euromincí										Spolu
	0,50 €	1 €	2 €	5 €	10 €	20 €	50 €	100 €	200 €	500 €	
2010	208	224	977	35	38	313	503	392	91	56	2 837
2011	348	239	1 041	29	31	425	495	4 103	91	1 086	7 888
2012	476	245	2 286	16	28	400	359	289	254	98	4 451
2013	580	247	31 660	9	59	412	481	1 341	123	290	35 202
2014	463	224	2 037	22	39	405	1 037	604	73	1 286	6 190

Zdroj: NBS.

Graf 27 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov eurobankoviek v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 28 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov euromincí v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

počte eurobankoviek a euromincí v peňažnom obehu SR je veľmi nízky a možno konštatovať, že pravdepodobnosť, že fyzické alebo právnické osoby prídu do styku s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je veľmi malá.

FALZIFIKÁTY SLOVENSÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov slovenských korún. V roku 2014 bolo zadržaných len 21 kusov falzifikátov. Aj keď je možnosť výmeny korunových bankoviek za eurovú hotovosť časovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt

falzifikátov slovenských korún bude naďalej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný nárast zadržaných falzifikátov amerických dolárov (93 kusov). Podobne ako v roku 2013 bola najviac falšovanou bankovka 100 USD, ktorá tvorila 95,7 % zo zadržaných falzifikátov. Výskyt falzifikátov ostatných cudzích mien sa zvýšil (121 kusov). Najväčší podiel tvorili falzifikáty českých korún (60 kusov) a švajčiarskych frankov (41 kusov).

4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

4.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001,
- nariadenie č. 1781/2006 o údajoch o príkazoch, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov a